

U S N E S E N Í

Krajský soud v Plzni rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 23. září 2015 v trestní věci obžalovaných Mgr. Y■■■■ Z■■■■, nar. ■■■■ v ■■■■, trvale bytem ■■■■, ■■■■, a A■■■■ D■■■■, nar. ■■■■ v ■■■■, trvale bytem ■■■■, ■■■■, *t a k t o* :

Odvolání státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Domažlicích a obžalovaných Mgr. Y■■■■ Z■■■■ a A■■■■ D■■■■ proti rozsudku Okresního soudu v Domažlicích ze dne 17.4.2015 č.j. 8 T 52/2014 – 842 se podle § 256 trestního řádu **zamítají.**

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Domažlicích byly obžalované Mgr. Y■■■■ Z■■■■ a A■■■■ D■■■■ uznány vinnými, že dne 19. 6. 2013 v době kolem 16:40 hodin v areálu přírodního koupaliště - bývalého zatopeného lomu zv. Lomeček u obce Starý Klíčov, okres Domažlice, jako učitelky Základní školy ■■■■ ■■■■, ■■■■ ■■■■ ■■■■, vykonávající dozor nad 18ti nezletilými žáky základní školy, kteří se zúčastnili zotavovací akce – výletu do Starého Klíčova, okres Domažlice, při koupání nevykonávaly dostatečný dozor nad dětmi, které nechaly skákat z ukotveného plovoucího mola do vody, čímž vystavily tyto děti zvýšenému nebezpečí, v důsledku něhož nezl. P■■■■ B■■■■, nar. ■■■■ po skoku do vody nevyplaval nad hladinu a zaplavoval pod molo, které znemožňovalo jeho vynoření, čehož si nevšimly, a začaly jednat a hledat nezletilého až poté, co na to byly upozorněny dalšími dětmi, když nezl. P■■■■ B■■■■ byl nalezen v blíže nezjištěné době nejdříve však po 4 minutách od skoku do vody v hloubce kolem 1 metru pod molem zástupcem provozovatele areálu a v důsledku nedostatku kyslíku utrpěl těžké poškození mozku, jehož důsledkem bylo vigilní kóma a dne 13. 12. 2013 zemřel na trombotické vmetnutí – embolii větví plicní tepny při poškození mozku z dušení, přičemž ke smrti došlo v příčinné souvislosti s jeho tonutím dne 19. 6. 2013, přičemž obě obžalované tak nedostatečným výkonem dozoru porušily povinnosti upravené v ustanovení § 415 zákona č. 40/1964Sb. v tehdy platném znění, § 6 odst. 4 Vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí, v platném znění, čl. 17 Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních zřizovaných Městskou částí Praha 10 vydaného odborem školství Městské části Praha 10 pod č.j. 568/2006-OŠK dne 12. 6. 2006 účinného od 1. 9. 2006.

Jejich jednání bylo posouzeno jako přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 trestního zákoníku a byly za ně odsouzeny, a sice obžalovaná Mgr. Y■■■■ Z■■■■ podle § 143

odst. 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání třinácti měsíců, jehož výkon jí byl podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let, obžalovaná A. D. podle § 143 odst. 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání čtrnácti měsíců, jehož výkon jí byl podle § 81 odst. 1 trestního zákoníku a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání třiceti měsíců.

Proti tomuto rozsudku podaly odvolání obě obžalované i státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Domažlicích.

Státní zástupce zaměřil odvolání pouze do výroku o trestu v neprospěch obou obžalovaných, neboť tresty uložené okresním soudem považuje za nepřiměřeně mírné. Dle názoru státního zástupce mimo dosavadní bezúhonnosti obžalovaným nesvědčí žádná další polehčující okolnost. Obě obžalované vůbec nepřipustily žádné pochybení či porušení svých povinností a toliko vyjádření lítosti nad úmrtím nezletilého není možno považovat za upřímnou lítost ve smyslu trestního zákoníku. Státní zástupkyně se ztotožňuje s odůvodněním soudu k otázce viny, i když má za to, že obě obžalované se jednání popsaného ve skutkové větě rozsudku dopustily ve vědomé nedbalosti. Obě obžalované jako pedagožky s dlouhou praxí všechny okolnosti měly a mohly vyhodnotit jako rizikové a v souladu se svými povinnostmi přijmout taková opatření, aby nebezpečí takové události eliminovaly. Pokud jde o výrok o trestu, má státní zástupce s ohledem na okolnosti případu za to, že sice není na místě ukládání trestu zákazu činnosti, avšak tresty odnětí svobody oběma obžalovaným měly být výrazně vyšší, nikoliv téměř na samé spodní hranici, a to ve výměře 16-18 měsíců s podmíněným odkladem na dobu 2-3 let. Má také za to, že mezi oběma obžalovanými není na místě výrazná diferenciacie mezi uloženými tresty, a to i s vědomím toho, že v době, kdy k předmětné události došlo, měla nad nezl. P. B. přímý dohled obžalovaná D., avšak obžalovaná Mgr. Z. jako vedoucí akce měla rozhodující vliv na zvolení lokality a výběr a určení místa ke koupání, s nímž obžalovaná D. souhlasila, aniž by si sama vyhodnotila nebezpečnost místa a toto namítala. Rovněž chování obžalované Mgr. Z. vůči svědkovi R. je dalším důvodem, proč by jí ukládaný trest neměl být nižší než ukládaný obžalované D.. Navrhla proto, aby napadený rozsudek byl zrušen ve výroku o trestu a krajský soud sám uložil obžalovaným A. D. a Mgr. Y. Z. tresty odnětí svobody ve výměře kolem 16-18 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu v trvání 2,5-3 roky.

Obžalovaná D. zaměřila odvolání do všech výroků napadeného rozsudku a odůvodnila je prostřednictvím svého obhájce. Namítá, že nalézací soud nerespektoval pokyny odvolacího soudu, kdy se nevypořádal se všemi jejími námitkami a její obhajobou. Vedle toho trpí rozsudek také takovými vadami, jako je deformace důkazů, nesprávné právní posouzení a absence úvah, jak se do rozhodnutí promítly konkrétní provedené důkazy. Nalézací soud některé provedené důkazy opět vůbec nehodnotí a ani neuvádí, proč k nim případně nepřihlížel, což způsobilo nejasnost a neúplnost skutkových zjištění. Soud se tak nemohl vypořádat se všemi podstatnými skutečnostmi a o jeho skutkových zjištěních vyvstávají zásadní pochybnosti. Přezíravý postoj nalézacího soudu k uplatněné obhajobě a tím i k názoru odvolacího soudu je promítnut typicky v tom, že původní rozsudek obsahoval konstatování, že nemůže obstát ani obhajoba obžalovaných, že okolnost zaplacení vstupného by mohla mít vliv na plnění povinností v rámci pedagogického dozoru. To bylo již v původním odvolání napadeno námitkou, že takto jednoduše obhajoba uplatněna nebyla. Přestože se nově ohledně porušení standardů na koupališti provádělo další dokazování, které přineslo zjištění, že

koupaliště nevyhovovalo normám a zvyšovalo nebezpečí pro návštěvníky, v novém rozsudku soud opět konstatuje, že nemůže obstát obhajoba, že zaplacení vstupného by mohlo mít zásadní vliv na plnění povinnosti pedagogického dozoru. Podobně soud naložil s ostatními argumenty, které byly uvedeny v odvolání, se kterými se podle odvolacího soudu musel vypořádat. Nálezací soud tedy jednoznačně nedodržel pokyny odvolacího soudu. Dále namítá, že dosud nebyl obhájci doručen rozsudek do datové schránky, což okresní soud odůvodnil tím, že hodlal doručit spolu s rozsudkem i zvukový záznam na CD a odůvodnil to hospodárností. Má za to, že soud je povinen zaslat písemnost do datové schránky a v tom spatřuje pochybení okresního soudu. V napadeném rozsudku zazněla čtvrtá verze toho, čeho se měla dopustit. První verzi stanovila obžaloba, druhou verzi zachycoval ústní přednes obžaloby a posléze nálezací soud vydal následně zrušený rozsudek se změněnou skutkovou větou a nyní se jedná o další verzi. Za těchto okolností je pro ni problematické se hájit, pokud stát při posuzování jejího jednání mění stanoviska. Nálezací soud dokonce celkem zásadně, a to jak co do právního hodnocení, tak co do popisu skutku. Názory nálezacího soudu zaznamenaly značný posun, například v tomto: podle původního rozsudku se soud neztotožňuje se závěrem, že příčinou nehody byla konstrukce mola. Podle nového rozsudku je ovšem molo nebezpečného a znemožňuje vynoření plavce;

podle původního rozsudku pod pojmem výkonu nedostatečného dozoru nelze podřadit výběr předmětného přírodního koupaliště, častější koupání, které bylo odůvodněno extrémním počasím, ani otázku přípustnosti samotných skoků dětí do vody. Podle nového rozsudku jsou naopak skoky rozhodující trestně právní skutečností. Stejně tak v novém rozsudku soud spojuje nevyhovující koupaliště s dalšími povinnostmi pedagogů. V původním rozsudku, na rozdíl od nového rozsudku, soud neshledal ani důvod k porušení metodického pokynu, ani prevenční obecné povinnosti. Ponechá stranou, na kolik je možné, zda za současné doplněné důkazní situace jsou aktuální právní závěry odvolacího soudu směrem ke skutkovému stavu a zda na druhou stranu došlo k takovému posunu v dokazování, který umožňuje tak zásadní změny ve skutkovém stavu učinit. Důležité však je poukázat na to, že od počátku trestního stíhání nebylo ustáleno, čeho konkrétně se měla dopustit. S tím souvisí i otázka předvídatelnosti, v daném případě spíše nepředvídatelnosti soudního rozhodování. Má za to, že se směšuje objektivní odpovědnost školského zařízení s odpovědností trestně právní. To, že škola má objektivní právní odpovědnost, neznamená automaticky, že ona má odpovědnost trestně právní. Ze změn v pojetí toho, co je jí kladeno za vinu, se domnívá, že je zkrátka snaha, aby v trestním řízení padl rozsudek o vině, a střídavě se používají různé rozhodující argumenty. Samostatnou úvahou je potom to, zda by podobně přísná měřítka uplatnily orgány trestní soustavy v případě, kdy by dozor nevykonával pedagog a zda čistě náhodou ve vztahu k tragickým následkům nastalým během pedagogického dozoru a dozoru například rodinných příslušníků není měřeno stejným metrem. K tomu je inspirativní judikát NS 8 Tdo 1028/2014, jehož použití nálezací soud odbyl konstatováním, že se na případ nevztahuje. Ona má však za to, že pravý opak je pravdou a toto rozhodnutí je naopak velmi příléhavé. Dále cituje z tohoto judikátu a dospívá k závěru, že vzhledem k tomu, že tento judikát řeší koupání nezletilých pod dozorem, s tragickým následkem v podobě utonutí, v rámci kterého posuzuje odpovědnost dozoru, souběh a povahu povinností tohoto dozoru, prevenční povinnost, která se aplikuje v jejím případě, otázku příčinné souvislosti mezi povinnostmi dozoru a utonutím a vyslovují se obecné závěry, podle jakých kritérií dozor posuzovat, je neuvěřitelné, že nálezací soud odbyde názor obhajoby výrokem, že řeší skutkově odlišnou situaci, konkrétně dozor táborových vedoucích za přítomnosti záchranné služby. Tento judikát byl vydán po rozhodnutí odvolacího soudu, nebyl v době rozhodování odvolacího soudu znám. Z hlediska zavinění soud uvedl, že její zavinění je ve formě nevědomé nedbalosti, a odkazuje na to, že měla porušit článek 17 metodického pokynu. V něm je kromě jiného uvedeno, že koupání je umožněno

tam, kde není zakázáno. Soud na několika místech dochází k závěru, že koupaliště nebylo provozováno řádně, bylo provozováno v rozporu s normou TNV 940920. Ovšem neuvedl, v čem konkrétně. Jak mohla vědět, že mohlo je nebezpečné, když na mole nebyla žádná zmínka, cedule či upozornění, aby se tam děti nekoupaly nebo upozornění na jiné nebezpečí. Kdyby byl označen boční vstup do vody jako vhodný ke koupání, nepůsobil by jako nezpůsobilý pro vstup do vody touto cestou, vzaly by děti do vody jistě tudy. Velmi podrobně shrnuje normy, z nichž soud nevyvodil žádné odpovídající závěry, například bod 4, 3 TNV 940920, dle něhož musí být v návštěvním řádu vydána pravidla bezpečnosti užívání koupaliště, podle bodu 4,5 musí provozovatel pro bezpečnost a ochranu zdraví uživatelů v bazénu zajistit kvalifikovaný dozor; dle článku 9 návštěvní řád musí obsahovat zakázané činnosti (skákání a podobně), tato ustanovení nebyla dodržena. Podle § 7a odst. 1 zákona č. 115/2001 Sb. vlastník sportovního zařízení je povinen, je-li to nezbytné pro bezpečnost osob a majetku ve sportovním zařízení, přijmout potřebná opatření k zajištění pořádku v průběhu sportovního podniku a vydat a zveřejnit návštěvní řád. Správce areálu svědek Z. uvedl, že molo považoval za nebezpečné, přesto nijak nezasáhl, sám návštěvní řád nevydal a nikde v areálu neumístil žádná upozornění na nebezpečí. Podle § 2 odst. 1 zákona č. 102/2001 Sb. o obecné bezpečnosti výrobků je výrobkem pro účely tohoto zákona jakákoliv movitá věc, která byla vyrobena a je určena k nabídce spotřebiteli nebo lze rozumně předvídat, že bude užívána spotřebiteli. Podle § 3 odst. 1 písm. d) téhož zákona je bezpečný výrobek, který za běžných nebo rozumně předvídatelných podmínek užití nepředstavuje po dobu stanovenou výrobcem nebezpečí. Ačkoliv soud shledal nebezpečnost mola, nevyvodil žádné závěry směrem k otázkám, kdo molo vyrobil, jaké povinnosti při jeho výrobě a užívání byly dodrženy či porušeny a zda mělo být nejen jako nebezpečné označeno, a zda dokonce ani nemělo být vůbec veřejností používáno a nabízeno jako součást koupaliště. Naproti tomu soud dochází ke zcela mylným úvahám o tom, že to měla být ona, kdo měl předpokládat a tedy vědět, že je zde zvýšené nebezpečí. Provozní řád koupaliště Lomeček stanoví, že první pomoc poskytuje provozovatel viz výše. Soud dospívá k absurdnímu názoru, že jsme nepřijaly žádná opatření v souvislosti se skutečností, že zástupce provozovatele areálu, který byl jediný schopen poskytnout součinnost při záchraně, nebyl po celou dobu na koupališti přítomen. Odkud soud bere přesvědčení, že jsme nemohly spoléhat, že první pomoc poskytuje provozovatel, když se to uvádí v provozním řádu, soud nevysvětluje. Nekorektní ze strany soudu je, že tvrdí, že jsme nekomunikovaly se správcem. V protokolu o hlavním líčení je uvedeno, že se správcem komunikovala paní Z. za přítomnosti pana G. a návrh na výslech pana G. byl soudem zamítnut. Provozní řád stanoví, že první pomoc poskytuje provozovatel. Nestanoví žádnou výjimku a pro závěr, že jsme se nemohly spolehnout na poskytnutí první pomoci, soud nemá žádný podklad. Soud také nečiní žádné závěry z informací na internetu o areálu Lomeček, z nichž nevyplývá nic, co by mohlo vzbudit podezření, že berou děti někam, kde je to podle soudu nebezpečné. Přesto soud tvrdí, že jsme měly vědět o rizikovosti prostředí, jelikož i toto je další důvod, který uplatnila v prvním odvolání, měl se s ním soud dle pokynu odvolacího soudu vypořádat, což se nestalo. Co se týče vyhlášky 263/2007 Sb., soud nevyložil, v čem spatřuje podmínky tzv. důležité povinnosti pro potřeby aplikace přísnější kvalifikace u ustanovení § 6 odst. 4 citované vyhlášky. Toto ustanovení je obecné povahy a napadený rozsudek postrádá rozbor toho, proč zrovna porušení tohoto ustanovení považuje soud za porušení důležité povinnosti. Další nehodnocenou skutečností a rozpor mezi tím, že obec uvedla, že se nejedná o oficiální koupaliště, což je v rozporu s tvrzením správce, že jsou vyhlášené koupaliště, mívají několikrát do sezóny kontroly a areál budí dojem, že se jedná o řádně provozované koupaliště. Soud se mylí i v otázce příčinné souvislosti a její gradace. Rozsudek sám tvrdí jako rozhodující příčinu umožnění skoků do vody, avšak co se týče gradace příčinné souvislosti, vyslovuje soud poněkud zvláštní úvahu, když uvádí, že „riziko

spojené se samotnou povahou koupaliště.....a způsobem jeho provozování graduji (obžalované) vlastním neopatrným a neodpovědným přístupem“. Soud tedy uznává, že náš údajně nesprávný dozor přistoupil jako další okolnost k původní příčině, kterou je povaha a provoz areálu. Pravá příčina však leží mimo naše zavinění. Nesouhlasí rovněž s hodnocením výpovědi svědka Z. jako hodnověrné. Soud nezohlednil, že někdo umístil po nehodě na vrata novou ceduli, že koupání je na vlastní nebezpečí, tato cedule tam při vstupu nebyla. Soud také přehlédl, že správce vůbec nemohl určit, kde jsem se v rozhodujícím momentu nacházela a poukazuje i na další tvrzení, v nichž si svědek odporuje. Například svědek vylučuje, že by PET lahve byly svázané provázky, pak je otázka, odkud by děti na toto přišly. Stejně si tak tento svědek odporuje s dětmi ohledně údajného bouchání zesponu do mola, tvrdí, že bouchání nebylo. Ani tento rozpor není hodnocen, děti bouchání zaznamenaly a i na to bylo odvolacím soudem poukázáno. Co se týče namítané deformace důkazů, soud má za to, že nastala prodleva ohledně toho, že jsem si neměla všimnout, že P. B. nevyplaval. Soud přebírá údaj 10-15 vteřin, svědek S. dokonce hovoří o pěti vteřinách, které uběhly mezi tím, kdy mi děti řekly, že se P. B. nevynořil. To nelze hodnotit jako prodlení. Oproti tomu došlo k prodlení s profesionální záchranou. Bohužel P. B. zůstal pod vodou několik minut, přičemž soud pokud jde údaj o tom, jak dlouho chlapec pod vodou zůstal, nezohlednil lékařské zprávy. V poměru s prodlením několika minut, než došlo k vytažení chlapce jí 5, resp. 10-15 vteřin nepřijde jako zásadní a nejeví se jí jaké správné, že by bylo možno hovořit o nedostatečném dozoru. Má za to, že se žádného hazardérství nedopustila, během skoků dětí do vody byla fyzicky přítomna na mole a děti hlídala. Přes všechny rozpory ve výpovědích dětí se na tomto děti shodly. Také se shodly na tom, že skočila do vody zachraňovat P. B. Co se týče údajné mēlčiny a pozvolného přístupu, v době, kdy byli na koupaliště, nebylo toto místo využíváno, označené jako vhodné pro neplavce a hlavně – skluzavka byla vytažena z vody a nedala se použít. Ze všech těchto důvodů navrhuje, aby napadený rozsudek byl zrušen a ona byl a zproštěna obžaloby.

Obžalovaná Mgr. Y. Z. odůvodnila své odvolání rovněž prostřednictvím zvoleného obhájce, zaměřila je do všech výroků napadeného rozsudku. Úkolem soudu bylo především zjistit, zda se obviněná Mgr. Z. dopustila jednání, které znamená porušení důležité povinnosti, vyplývající z jejího zaměstnání a uloženou jí podle zákona, zda se tohoto jednání dopustila zaviněně a zda mezi jednáním obviněné a vzniklým tragickým následkem je příčinná souvislost. K otázce údajně nedostatečného dozoru nad dětmi soud prvního stupně v původním zrušeném rozsudku dospěl na základě provedených důkazů k závěru, že dohled nad dětmi, které se nacházely na mole, včetně poškozeného P. B., vykonávala výhradně spoluobviněná D. Pokud napadený rozsudek nad rámec obžaloby obviněné Z. klade za vinu, že ve stejném časovém úseku nic neučinila proto, aby zabránila skákání do vody z mola a tím tolerovala situaci, která ohrožovala život dětí, namítá, že dohoda o rozdělení dětí na skupiny je naprosto v intencích článku 17 metodického pokynu Městské části Praha 10 a měla zajistit bezpečí dětí. K otázce toho, jakou důležitou povinnost vyplývající ze zaměstnání a uloženou jí podle zákona měla obviněná Z. porušit, soud poukazuje na to, že měla nechat děti skákat z mola (ačkoliv tam v rozhodnou dobu nebyla), v čemž soud spatřuje porušení konkrétní povinnosti a zároveň porušení obecné prevenční povinnosti. Dále uvádí soud vyhlášku Ministerstva školství č. 263/2007 Sb., která obecně stanoví povinnost vykonávat dohled i mimo školu. Z provedeného dokazování je naprosto jasné, že obviněná dohled vykonávala a nikdy nenechala děti bez dozoru. Také v případě prověřit místo koupání bylo prokázáno, že místo, které bylo vymezeno ke koupání, bylo pro dozor na mole naprosto přehledné, bylo také prokázáno, že se dodržoval předepsaný počet dětí na dozorujícího pedagoga. Obviněná Mgr. Z. se tedy v rozhodnou dobu na mole

vůbec nenacházela, a proto také rozhodl soud v prvním zrušeném rozsudku Mgr. Z. obžaloby zprostit. Tento výrok byl odvolacím soudem zrušen, ale nikoliv pro nesprávnost, nýbrž pro nedostatečné odůvodnění a nepřezkoumatelnost. Soud prvního stupně, ačkoliv nebyl v tomto směru vázán žádným závazným stanoviskem odvolacího soudu, své rozhodnutí diametrálně změnil a obviněnou Z. nyní uznal vinnou, aniž by pro toto měl oporu v provedených důkazech, za použití konstrukce, že nechala děti skákat, ačkoliv na molo vůbec nebyla. K otázce skákání obviněná opětovně zdůrazňuje, že toto zakázala a pokud byla na mole, nikdo se neodvážil skákat, protože za skákání udělovala i tresty. Tento zákaz byl v podstatě motivován tím, aby děti příliš nedováděly a především, aby měla stále přehled o dětech ve vodě a ještě více zajistila jejich bezpečnost. Poukazuje na to, že zákaz skákání popírají právě ti, co jej nerespektovali, ukázněné děti zákaz potvrzují. Zákaz skákání do vody neobsahuje ani článek 17 metodického pokynu, ani nějaká výstražná tabule na koupališti, ani jiný obecně závazný předpis. Těžko lze předpokládat, že obviněná si musela být vědoma zvláštního nebezpečí skákání. Navíc není vyloučeno, že poškozený se rozhodl navzdory zákazu molo podplavat. Závěr, že zaplavával pod molo v důsledku skákání je čirá spekulace, která nemá oporu v provedených důkazech. Soud prvního stupně možnost úmyslného zaplávání pod molo sice připouští, avšak vypořádává se s ní závěrem, že s ohledem na věk poškozeného ■ let není rozhodné, zda k zaplávání poškozeného pod molo došlo omylem či úmyslně, když právě s ohledem na věk nezletilého nelze očekávat vždy racionální reakce, čímž považuje soud tuto námitku za vyřízenou. Obviněná má však za to, že toto stanovisko odporuje veškeré logice. Pokud se poškozený oproti zákazu rozhodl podplavat molo, nehraje pak naprosto žádnou roli, zda se do vody dostal skokem nebo po schůdkách. Soud také neuvádí, jak by si v podobném případě představoval účinný dohled obviněných a jakým způsobem by mu mohlo být v podplavání zabráněno. Těžko mohla obviněná udělat něco více, než striktně podplavávání zakázat, a to udělala. O příčinné souvislosti mezi jednáním obžalovaných a škodlivým následkem pak vůbec nelze mluvit. Alternativu úmyslného zaplávání pod molo provedené důkazy připouští, stejně jako alternativu, že se tam poškozený dostal omylem, a proto je zapotřebí podle zásady in dubio pro reo zvolit alternativu pro obviněnou příznivější. Obviněná dále vytýká napadenému rozsudku, že jeho odůvodnění naprosto postrádá jakoukoliv úvahu o uplatnění principu subsidiarity trestní represe a principu ultima ratio, jak to ukládá § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Posuzovaný skutek, navzdory tragickému vyústění věci, neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty. Obviněná vyvíjela upřímnou snahu vše udělat a zorganizovat tak, jak je předepsáno a jak to vyplývá z jejích dlouholetých zkušeností, aby se nikomu nic nestalo a svěřené děti si užily několika pěkných dní. To, co se jí klade za vinu, nemá v žádném případě podobu nějakého hazardu nebo přímého porušení nějakého předpisu. Trestně právní odpovědnost není na místě vyvozovat v situacích, kdy uplatněním jiného druhu odpovědnosti lze dosáhnout splnění všech funkcí vyvození odpovědnosti, tj. splnění cíle reparačního a preventivního, a přitom funkce represivní není nezbytná. Obhajoba obviněné Mgr. Z. má za to, že posuzované čin nedosahuje potřebné míry společenské škodlivosti a trestní represe, navzdory tragickým okolnostem případu, zde není na místě. Navrhuje proto, aby napadený rozsudek byl zrušen a ona zproštěna obžaloby.

Krajský soud v Plzni z podnětu podaných odvolání přezkoumal postupem podle § 254 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.

Předně je třeba konstatovat, že Krajský soud v Plzni rozhodoval v této věci již podruhé, zaměřil se proto na zjištění, zda okresní soud napravil závady vytýkané mu

předchozím rozhodnutím krajského soudu a zda respektoval zde uložené pokyny. Dospěl přitom k závěru, že tentokrát již okresní soud v řízení postupoval procesně správným způsobem, doplnil dokazování výsledky nezletilých tak, jak mu bylo uloženo (vyjma svědka R██████, kde správně od jeho výsledku upustil), vyslechl znovu svědka Z██████, vyslechl znalce Kovářů a veškeré provedené důkazy pak v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 trestního řádu i hodnotil. V odůvodnění rozsudku velmi podrobným, vyčerpávajícím způsobem své závěry vysvětlil, a krajský soud se s nimi v plném rozsahu ztotožnil. Je třeba uvést, že hodnocení důkazů je věcí především okresního soudu, odvolací soud nemá možnost do tohoto hodnocení zasahovat, ledaže by zjistil, že některé podstatné důkazy nebyly hodnoceny vůbec nebo že hodnocení je nelogické či vnitřně rozporné. Nic takového již tentokrát zjištěno nebylo a hodnocení důkazů okresním soudem nelze nic vytknout. Skutková zjištění okresního soudu jsou správná a úplná a odpovídá jim i použitá právní kvalifikace. Okresní soud dostatečným způsobem vysvětlil, proč shledává na straně obou obžalovaných zavinění na nešťastné události, a to z nedbalosti nevědomé, v čem spatřuje porušení jednak obecné prevenční povinnosti stanovené tehdy platným občanským zákoníkem č. 40/1964 Sb. v § 415, ale i povinností dalších, jednak stanovené v § 6 odst. 4 vyhlášky Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 263/2007 Sb., kterou se stanoví pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení zřízených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí v platném znění a v neposlední řadě i článek 17 metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízení zřizovaných Městskou částí Praha 10 vydaného odborem školství Městské části Praha 10 pod č.j. 568/2006-OŠK dne 12.6.2006 účinného od 1.9.2006. Námitky obou obžalovaných proti skutkovým zjištěním a právní kvalifikaci tedy nebyly shledány důvodné.

K jednotlivým nejdůležitějším námitkám obžalované D██████ je třeba uvést následující.

To, že v napadeném rozsudku jde o čtvrtou verzi skutku, kladeného obžalovaným za vinu, je výsledek dokazování prováděného v průběhu řízení, i po zrušení věci krajským soudem a výsledek hodnocení těchto důkazů. Ustanovení § 2 odst. 5 trestního řádu ukládá soudu, aby prováděl dokazování tak, aby skutkový stav byl zjištěn bez důvodných pochybností, a tuto zásadu okresní soud respektoval. Již při předchozím projednání věci před krajským soudem bylo konstatováno, že tím, že znění obžaloby bylo upravováno až při jejím čtení před okresním soudem, nedošlo k takovému porušení práva na obhajobu obžalovaných, které by bylo nezhojitelné. V dalších odročených hlavních líčeních měly obě obžalované možnost reagovat na změnu znění obžaloby a svoji obhajobu tomu přizpůsobit. Pokud v napadeném rozsudku došlo k dalším změnám skutkové věty (přírodní koupaliště, to že děti skákaly z neukotveného mola, porušení prevenční povinnosti atd.), to vše vyplynulo z doplněného dokazování na základě pokynů krajského soudu a obžalovaná D██████ měla možnost na tyto změny reagovat. Zásadní námitky obžalované D██████, že k nešťastné události došlo pouze v důsledku porušení povinností provozovatele areálu, je třeba uvést, že není pochyb o tom, že k porušení povinností provozovatelem došlo (lze odkázat na znalecký posudek znalce Kovářů), avšak okresní soud dospěl k závěru a zdůvodnil, proč porušení povinností provozovatelem nepřerušuje příčinnou souvislost mezi jednáním obžalovaných a následkem. Krajský soud považuje za důležité zdůraznit, že obě obžalované věděly, jak to v areálu chodí, věděly, že děti berou do areálu, kde je hluboká voda, kde není fakticky k dispozici plavčík, neboť pan Z██████ se po většinu času nacházel za barem, případně nebyl vůbec přítomen. Obžalovaná Z██████ navíc byla v areálu opakovaně a obě dvě tam byly již třetí den v době, kdy k nešťastné události došlo. Obžalovaná Z██████ molo prohlédla, správně

si uvědomila, v čem spočívá jeho nebezpečí, když prohlásila, že děti v žádném případě nesmějí plavat pod molo, že by je odtud nikdo nedostal. Byla jí tedy známa konstrukce mola, a přesto obě obžalované nechaly děti z mola do vody skákat. Děti skákaly po nohou, a jak krajský soud již v předchozím rozhodnutí konstatoval, hrozilo zvýšené riziko, neboť při těchto skocích dochází k největšímu zanoření do vody, může dojít i ke ztrátě orientace a nelze vyloučit, že dojde k zaplávání pod molo tak, jak se to ostatně i stalo. V areálu však byla možnost vstupu do vody z mělčiny, a oběma obžalovaným nic nebránilo v tom, aby si možnost vstupu do vody z této mělčiny u správce areálu ověřily. Zanedbání povinností obou obžalovaných je spatřováno v tom, že povolily dětem toto skákání do vody z mola, přestože u mola se nacházely schůdky, po nichž byl přístup do vody možný (obě obžalované), a při tomto skákání do vody zanedbala obžalovaná D. dozor.

K námitkám obžalované Z., že ona skákání zakázala a v kritické době dozor nad dětmi nevykonávala, je třeba uvést, že okresní soud správně zdůvodnil, proč obhajobě obžalované Z. nevěří v tom smyslu, že skákání zakázala. Jednak výpovědi dětí v tomto byly rozdílné, nic o absolutním zákazu neuváděla ani druhá učitelka, obžalovaná D., která ve své výpovědi uváděla, že obžalovaná Z. zakázala skoky jako salta a šipky. Nicméně z provedeného dokazování nepochybně vyplývá, že i pokud by zákaz ze strany obžalované Z. vysloven byl, tak nebyl dodržován. Skákání dětí do vody bylo tolerováno, a to oběma učitelkami. V onu kritickou chvíli zanedbala dozor nad dětmi obžalovaná D., která aby dostála své povinnosti vykonávat řádně dozor, měla stát či sedět na okraji mola a každé dítě, které skáče, sledovat. Pak by přesně věděla, kam P. B. skočil a že zaplaval pod molo, a okamžitě by mohla pomoci, případně zavolat pana Z. a nedošlo by k tomu, k čemu došlo, kdy děti ji musely upozornit, že P. B. nevyplaval, nevěděla, kde přesně jej hledat, a to vše znamenalo prodlevu se záchranou. V případě tonutí jde o vteřiny a došlo ke zbytečné a rozhodující prodlevě.

Nedůvodné byly shledány i námitky obžalované v tom smyslu, že nezl. P. B. mohl zaplavat pod molo úmyslně. Dle názoru krajského soudu pro tento závěr nesvědčí žádné důkazy, jde o pouhou spekulaci, avšak i kdyby tomu tak bylo, tak okresní soud zaujal správný názor, že u dítěte nelze dospět k závěru, že osoba mající dozor by byla v takovém případě vyviněna.

Důvodné nebyly shledány ani námitky proti právní kvalifikaci. U obou obžalovaných bylo shledáno porušení důležité povinnosti a okresní soud právní kvalifikaci dostatečným způsobem zdůvodnil. Tím, že obě obžalované připustily skákání dětí z mola, což připustit neměly, ale pokud ano, tak nevykonávaly řádně dozor (obžalovaná D.), porušily jednak obecnou prevenční povinnost, jednak i konkrétní ustanovení článku 17 shora citovaného metodického pokynu (prověřit prostor ke koupání), § 6 odst. 4 vyhlášky č. 263/2007, neboť s dětmi jely do areálu z pověření ředitele školy a vykonávaly nad nimi dozor, obžalovaná Z. jako vedoucí, obžalovaná D. jako vychovatelka a v důsledku porušení těchto povinností došlo ke shora popsané nešťastné události s fatálním následkem. Dle názoru krajského soudu by porušením důležité povinnosti v tomto konkrétním případě bylo již jen samotné porušení obecné prevenční povinnosti stanovení v § 415 tehdy platného občanského zákoníku, avšak v daném případě jde o kombinaci všech shora uvedených povinností. Ve shodě s okresním soudem má krajský soud za to, že obě obžalované se jednání dopustily z nedbalosti nevědomé a na odůvodnění napadeného rozsudku, pokud jde o právní kvalifikaci, lze dále odkázat. Nemohly být akceptovány ani námitky obžalované D., že na daný případ lze vztáhnout usnesení Nejvyššího soudu České republiky 8 Tdo 1028/2014

a z těchto důvodů obžalované obžaloby zprostit. Krajský soud se shoduje s okresním soudem v názoru, že tento judikát nelze na danou konkrétní problematiku vztáhnout, toto rozhodnutí řeší skutkově odlišnou situaci a na tento případ jej nelze aplikovat. Skutková zjištění i právní posouzení okresního soudu jsou proto správná a výrok o vině zůstal odvoláními obžalovaných A■■■■ D■■■■ a Mgr. Y■■■■ Z■■■■ nedotčen.

Pochybení v činnosti okresního soudu nebylo shledáno ani ve výroku o trestu. Okresní soud přihlédl ke všem zákonným hlediskům uvedeným zejména v § 39 trestního zákoníku, musel vzít v úvahu osoby obou obžalovaných, které jsou obě bezúhonné, a jsou odsuzovány za nedbalostní trestný čin, ovšem s tragickým, neodčinitelným následkem. Nebylo proto namístě uvažovat o použití principu subsidiarity trestní represe, zejména s ohledem na tento následek. Okresní soud nepochybil, pokud v trestech diferencoval mezi oběma obžalovanými, i když nijak významně, neboť obžalovaná D■■■■ v kritickou dobu vykonávala nad skákajícími dětmi dozor a v tomto ohledu je její míra zavinění nepatrně vyšší, než u obžalované Z■■■■. Obžalovaná Z■■■■ na straně druhé byla vedoucí, zodpovídala za výběr místa (mola) a zodpovídala i za dodržování zákazu či vůbec zákazu skákání. Oběma obžalovaným tedy polehčuje řádný život, a vyslovená lítost, i když na straně druhé si žádá z obžalovaných svoji odpovědnost nepřipouští. U obou obžalovaných samozřejmě vzhledem k jejich osobám a okolnostem činu nepřicházel v úvahu jiný než výchovný trest, a okresní soud oběma obžalovaným uložil tresty, které se jeví jako zcela přiměřené. Nemohly být proto akceptovány ani námitky státního zástupce, že tresty měly být oběma obžalovaným uloženy stejné, bez diferenciací a ve vyšší výměře. Dle názoru krajského soudu diferenciací je na místě, jak bylo již shora uvedeno, a uložené tresty nelze považovat za nepřiměřeně mírné. Jde o tragický případ, a podstatné je vyslovení viny u obou obžalovaných, neboť budou muset do konce života žít s vědomím, že jejich nedbalostí došlo k úmrtí nezletilého, a to, zda trest odnětí svobody podmíněně odložený je delší či kratší, není rozhodující. Jde o tresty výchovné, když dle názoru krajského soudu není předpoklad, že by se obžalované v budoucnu něčeho protizákonného dopustily. Proto nebylo shledáno důvodné ani odvolání státní zástupkyně, které směřovalo do výroku o trestu.

Z výše uvedeného je zřejmé, že námitky obou obžalovaných ani státní zástupkyně nebyly shledány důvodné a z těchto důvodů byla odvolání podle § 256 trestního řádu zamítnuta.

Poučení: I. Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

II. Proti tomuto rozhodnutí může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obžalovaného, jakož i obžalovaný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obžalovaný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obžalovaného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné

ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obžalovaného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

V Plzni 23.09.2015

JUDr. Alice Bártová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Lucie Grabmüllerová